ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความแปรปรวนของแนวทางเดินของแขนง recurrent ของเส้น ประสาท median ในร่างซำแหละสดของคนไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวมนัสพร เศรษฐดาวิทย์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากายวิภาคศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิง ผาสุก มหรรฆานุเคราะห์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์นายแพทย์ เตชะทัศ เตชะเลน	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ เศรษฐวานิช	กรรมการ
อาจารย์นายแพทย์ ยุทธเสริฐ ศิริรุ่งเรืองสาร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิวัฒน์ หวังปรีดาเลิศกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษามือจากร่างชำแหละสดจำนวน 102 มือ จากร่างอาจารย์ใหญ่เพศชาย 32 ร่าง เพศหญิง 19 ร่าง อายุระหว่าง 33-92 ปี เพื่อศึกษาลักษณะทางกายวิภาคศาสตร์แขนง recurrent ของเส้นประสาท median ผลการศึกษาพบแขนง recurrent 3 ชนิด โดยพบชนิดที่ 3 (extraligamentous type) มากที่สุด 79.4% ชนิดที่ 2 (subligamentous type) 11.8% และชนิดที่ 1 (transligamentous type) 8.8% ตำแหน่งที่แขนง recurrent แยกออกจากเส้นประสาท median ทางด้าน radial 55.9% ด้าน anterior 44.1% จำนวนของแขนง recurrent ของเส้น ประสาท median พบ 1 เส้น 84.3% พบมากกว่า 1 เส้น (multiple recurrent branches) 15.7% ระยะจากจุด origin ของแขนง recurrent ไปยังกระดูก pisiform มีค่าเฉลี่ย 42.06±4.49 มม แนวทางเดินของแขนง recurrent จำนวนและตำแหน่ง origin ในมือทั้งสองข้างเหมือนกันเป็นส่วน ใหญ่ (>66%) ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างความแปรปรวนของแขนง recurrent และอายุ กับเพศ ผลการศึกษาทางจุลกายวิภาคศาสตร์เมื่อย้อมด้วยวิธี Trichrome สามารถแยกแขนง

recurrent ทั้ง 3 ชนิดออกจากกันได้อย่างขัดเจน ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถอธิบาย ความแปรปรวนของแขนง recurrent ของเส้นประสาท median ที่พบในคนไทยและน่าจะป้องกัน ผลอันไม่พึงประสงค์ในการผ่าตัดในผู้ป่วย carpal tunnel syndrome ได้ Thesis Title

Variations in the Course of the Recurrent Branch of the

Median Nerve in Thai Fresh Cadavers

Author

Miss Manussaporn Sadthadavit

M.S.

Anatomy

Examining Committee

Assoc.Prof. Pasuk Mahakkanukrauh (MD.)

Chairman

Assoc.Prof. Tejatat Tejasen (MD., Ph.D.)

Member

Assoc. Prof. Sermsak Sethavanich (Dr. rer. nat)

Member

Lecturer Yuddhasert Sirirungruangsarn (MD.)

Member

Asst.Prof. Wiwat Wangpreedalertkul (MS. Anatomy)

Member

Abstract

A study of 102 hands from 32 males and 19 females fresh cadavers. The age range was between 33-92 years to determine the anatomical variations of the recurrent branch of the median nerve. Three pattern of variation can be classified namely, type III (extraligamentous type) 79.4%, type II (subligamentous type) 11.8% and type I (transligamentous type) 8.8%. Fifty-five point nine percent of the origin of the recurrent branch was from the radial aspect and 44.1% from the anterior aspect. These recurrent branches were consisted of 84.3% of single branch and 15.7% of multiple branches. The distance between the origin of the recurrent branch to pisiform bone averaged as 42.06±4.49 mm. A result of the comparison between two hands were studied, the origin and number of the recurrent branch and their courses were identical in most cadavers (>66%). No correlation was found between the course of the recurrent branch of the

median nerve and age or sexes. Histologically, a Masson's Trichrome method can clearly differentiate the three types of recurrent branch of the median nerve. Armed with these detailed anatomical variations, a surgeon might improve his surgical outcome.